

Moštěnský Zpravodaj

1/2014

PŘEHLED AUTOBUSOVÝCH SPOJŮ

Autobus: Přerov, aut. st. - Horní Moštěnice, Jednota

Beňov, jede:	P,S	P	P	S,N	P	N	P,S	P,š	P
H. Moštěnice	5.09	6.11	7.18	7.24	10.54	13.04	13.29	14.24	15.44
Přerov	5.17	6.23	7.30	7.34	11.04	13.14	13.39	14.35	15.54
	P	N	P	P	N				
	16.59	17.29	17.59	21.24	21.29				
	17.09	17.39	18.10	21.32	21.37				

Kostelec, jede:		P	P,š			P	P	
H. Moštěnice	5.05	6.25	7.12	7.26	13.25	15.45	16.15	17.28
Přerov	5.15	6.35	7.25	7.37	13.35	15.55	16.25	17.40
	P							
	19.26	21.15						
	19.35	21.25						

Zlín, jede:			5					
H. Moštěnice	8.11	12.09	14.24	15.34	17.49			
Přerov	8.18	12.20	14.30	15.40	18.00			

PŘEHLED VLAKOVÝCH SPOJŮ

Horní Moštěnice - Přerov

		P,S	P,S				P	
H. Moštěnice	5.11	6.11	7.11	8.17	10.15	12.15	13.11	14.15
Přerov	5.15	6.15	7.15	8.21	10.19	12.19	13.15	14.19
	P		P					
	15.15	16.15	17.11	18.15	20.15	22.32		
	15.19	16.19	17.15	18.19	20.19	22.36		

P – pracovní dny, 1 – pondělí, 2 – úterý, 3 – středa, 4 – čtvrtek, 5 – pátek,

S – sobota, N – neděle, svátky, š – školní rok, (bez záruky)

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

Díky finančním darům našich sponzorů jsme krásným silvestrovským ohňostrojem uzavřeli rok 2013 a zároveň odstartovali začátek nového roku 2014. Tímto ještě jednou přeji Vám všem prostřednictvím tohoto zpravodaje do nového roku 2014 co nejvíce pracovních i osobních úspěchů, příjemné rodinné zázemí, spokojenost, pohodu a hlavně pevně zdraví!

Ještě než se v krátkosti ohlédnu za uplynulým rokem 2013, vysvětlím změnu v distribuci Moštěnského Zpravodaje. Při sestavování rozpočtu obce na rok 2014 se Rada obce - na základě řady připomínek od Vás občanů – rozhodla, že Zpravodaj se od nového roku nebude prodávat jako dosud v obchodech, ale zdarma se roznese do každého domu v obci. Je to především z důvodu lepší informovanosti Vás občanů, co se v obci děje, jaké akce probíhají a co se chystá v dalším období.

A nyní v krátkosti ohlédnutí za uplynulým rokem 2013.

Vyjmenovat veškeré kulturní a sportovní akce, které během uplynulého a závěrem roku proběhly, skutečně nelze, protože jich bylo tolik, že bych možná na nějakou zapomněl, a to by mne opravdu mrzelo. Na co ale nezapomenu, je upřímné poděkování členům Rady a Zastupitelstva obce, výborům a komisím, pracovníkům obecního úřadu, všem místním spolkům, klubu starších a pokročilých, SRPŠ, ZŠ a MŠ a dalším iniciativním občanům za aktivní a obětavou práci při zajišťování právě těchto akcí. Taktéž nemohu nezpomenout na nově zavedené další tři akce v loňském roce, které se setkaly s velkým kladným ohlasem – vodění medvěda v obci, ples obecního úřadu a letní promítání filmů v zámecké zahradě. Jsem pevně přesvědčen o tom, že každý, kdo měl zájem, si z celé té bohaté nabídky během roku mohl vybrat dle svého gusta a zájmů.

Velmi krátce se zastavím u financování a plnění rozpočtu obce, které jsou alfov a omegou všeho, co se v obci děje. Jak jsem napsal ve zpravodaji na počátku minulého roku, jednalo se o rok finančně už veselejší (ve srovnání s rokem 2011 a 2012). Díky tomu jsme mohli realizovat řadu finančně náročných stavebně investičních akcí. Mezi ty nejdůležitější patřily: rekultivace areálu bývalého statku, komplexní rekonstrukce nevyhovujícího sociálního zařízení na obecním úřadě, včetně opravy schodiště a výměny podlahové krytiny na chodbách a na podzim oprava čelní fasády a parku obecního úřadu. Mezi dalšími vzpomenu realizaci dotační akce integrovaný varovný systém – bezdrátový rozhlas, revitalizace zeleně v zámecké zahradě, včetně zeleně na hřbitově a před centrálním zdravotním střediskem, komunikace a chodník v ulici Revoluční, odstavná plocha u areálu hřiště TJ Sokol, úprava ploch a inventáře u Čubriny a dolní autobusové zastávky, oprava potrubního přívodu do obecního rybníka, vymalování všech tříd a chodeb pavilonů ZŠ, dovybavení spor-

tovního areálu STADION a areálu ZŠ a MŠ o další herní prvky pro děti. Významným úkolem byla příprava a zahájení dotační investiční akce - výstavba malometrážních podporovaných domků v ulici Pod Vinohrady, které, jakmile to počasí dovolí, budou dokončeny a předány (nejpozději v květnu, nebo červnu) občanům k užívání.

A co nás z pohledu financování čeká v novém kalendářním roce 2014?

Na listopadovém jednání Zastupitelstva obce byly schváleny dva důležité body programu jednání:

- 1) Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za odpady, kde se od 1. ledna 2014 snižuje poplatek z 500,- Kč/osobu na 400,- Kč/osobu. Zdůvodnění tohoto snížení poplatku uvádím na jiném místě tohoto zpravodaje.
- 2) Rozpočet obce Horní Moštěnice pro rok 2014, který je stejně jako minulý rok přebytkový.

Jen v krátkosti některé skutečnosti:

Oblast příjmů:

Daňové příjmy kopírují skutečnosti a předpoklad příjmů do konce roku 2013 a jsou oproti minulému roku navýšeny o 2.824.400,- Kč, neboť skutečnosti roku 2013 jsou vyšší, než byly naplánovány pro rok 2013. Jedná se především o položku 1211 – Daň z přidané hodnoty (vyšší o 2.048.000,-Kč) a položka 8115 – zůstatek na běžném účtu - výhled k 31. 12. 2013 (vyšší o 776.400,- Kč).

U položky **1340** – poplatek za likvidaci komunálního odpadu je nižší o 150.000,- Kč (snížení poplatku z 500,- Kč/osobu na 400,- Kč/osobu).

U položky **2460** - splátky půjčených prostředků obyvatelstvu bude příjem o 215.000,- Kč nižší, neboť dochází k doběhu půjček.

U položky **4112** – dotace ze SR na státní správu bude příjem o 200.000,- Kč nižší, neboť došlo ke zrušení příspěvku ze státního rozpočtu na školství.

U § **3313** – vstupné (kino) dochází k navýšení o 125.000,- Kč, z důvodu příjmu za plánované letní promítání filmů v zámecké zahradě.

U § **3612** - příjmy z pronájmu bytového fondu je taktéž navýšení o 85.000,- Kč – nájemné v malometrážních domcích (za 6 měsíců roku 2014).

U § **3725** – příjmy za zpětný odběr tříděného odpadu je navýšení o 100.000,- Kč (příspěvky od Asekol, Elektrowin, EKO-KOM) díky řadě opatření a navýšení tříděného odpadu od občanů.

U § **3639, pol. 3111** – příjmy z prodeje pozemků - nejsou zahrnuty případné příjmy za prodej stavebních pozemků – pozemky nad areálem bývalého statku. Tyto příjmy, pokud se zrealizují, budou využity na pokračování investiční akce Revitalizace chodníků a veřejného prostranství ulic Dr. A. Stojana a 9. května a opravu fasády obecního úřadu – severní křídlo (předpoklad příjmů je 4.100.000,- Kč).

Takže předpokládané daňové příjmy a běžné příjmy (bez § 3639) pro rok 2014 činí
21.625.000,- Kč.

Oblast výdajů:

Kromě běžných výdajů sloužících na zajištění chodu obce jsou plánovány tyto investiční akce - kapitálové výdaje:

§ 2212 – Doprava - komunikace:

- 1.400.000,- Kč na vybudování odstavných ploch a chodníků v ulici Dr. A. Stojana (od domu p. Hanáka po parkoviště obchodu p. Pappa),
- 300.000,- Kč – finanční příspěvek občanům na vybudování odstavných ploch pro parkování motorových vozidel před svými domy,
- 300.000,- Kč na opravu cyklostezky od podchodu obchvatu k budově firmy Signalbau.

§ 2219 - Chodníky:

- 300.000,- Kč na opravu chodníků na hřbitově.

§ 2321 - Odvádění a čištění odpadních vod:

- 100.000,- Kč na žádost o dotaci a administraci projektu protipovodňových opatření v obci H.M.

§ 3113 – ZŠ a MŠ - provoz:

- 100.000,- Kč na nákup nového nábytku do tříd.

§ 3639 - Nebytové hospodářství:

- 1.300.000,- Kč - rekonstrukce (stavební úpravy) kulturního domu,
- 250.000,- Kč - spoluúčast na dotační akci zateplení kulturního domu,
- 500.000,- Kč – spoluúčast na dotační akci víceúčelového hřiště TJ Sokol,
- 100.000,- Kč – na žádost o dotaci a administraci projektu víceúčelového hřiště u ZŠ a MŠ,
- 100.000,- Kč – oprava lávky v Hliníkách.

§ 3745 - Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň:

- 350.000,- Kč – rozšíření remízky na Švédských Šancích (zalesnění asi 1ha),
- 700.000,- Kč – oprava zámecké zahrady,
- 100.000,- Kč – spoluúčast revitalizace zeleně.

§ 6171 – Činnost místní správy:

- 200.000,- Kč – spoluúčast na dotační akci - nákup svozového automobilu na odpadové hospodářství.

Další kapitálové výdaje:

- splátka úvěru na zateplení ZŠ a MŠ ve výši 1.165.000,- Kč
- splátka úvěru na malometrážní domky ve výši 132.000,- Kč
- spoření do podílových listů ve výši 200.000,- Kč

- úroky z úvěrů (ZŠ a MŠ, MMD) ve výši 248.000,- Kč

Běžné výdaje a kapitálové výdaje celkem tedy činí **21.413,- Kč**

Plánovaný rozpočtový přebytek na BÚ obce k 31. 12. 2014 bude činit: 212.000,- Kč.

Velmi stručně jsem se pokusil rámcově naznačit, co nás čeká v oblasti financování v letošním roce. I když to bude rok z hlediska financování stejně náročný jako minulý rok, je mi jasné, že v obci máme řadu ještě dalších problémů, které se budou muset řešit v příštím volebním období (nevyhovující stav veřejného osvětlení - kvůli dlouhodobě zanedbané údržbě, chodníky v ulici Havlíčkova, podlaha a stropy tělocvičny ZŠ a MŠ, parkování vozidel na komunikacích, výměna střechy budovy kina a další). V oblasti kultury a sportu rok 2014 bude kopírovat rok minulý a mimo tyto již zaběhlé akce chystáme další dvě nové – filmový festival pro děti i dospělé v zámecké zahradě (květen - září, dle počasí) a v průběhu měsíce září – vinobraní (v zámecké zahradě, nebo v kulturním domě, dle počasí).

Ještě jednou děkuji všem za podporu, za pochopení, že některé věci nelze realizovat ihned a na počkání, za Vaše náměty a připomínky k dalšímu zlepšování vzhledu a fungování naší obce.

Přeji Vám všem úspěšný a spokojený rok 2014!

Dovětek: Vážení spoluobčané - žádám Vás a zároveň prosím o udržování čistoty a pořádku v obci a nyní v zimním období o spolupráci při odklizení sněhu. Prosím všechny majitele automobilů, aby neparkovali svá vozidla na obecních komunikacích - aby neprekážela při zimní údržbě. Děkuji.

Ing. Vladimír Martínek
starosta obce

Z HISTORIE OBCE

Typ vesnice - 1. část

Typ naší vesnice po stavební stránce je hanácký. Odborníci mu říkají „návesní silnicovka“. Osou vesnice je státní silnice jdoucí od severu k jihu, od pradávna důležitá dopravní tepna, která se uprostřed obce rozšiřuje v náves. Z té pak odbočují dvě cesty k důležitým bodům v dobách roboty – na východ k tvrzi (zámku), kde sídlil rozum a moc a na západ ke kostelu, kde tyto veličiny dostávaly své posvěcení, aby poroba lidu byla úplná.

Typickým znakem hanáckých vesnic je, že jejich domy byly stavěny v řadách podél cest a návsi, k nimž jsou obráceny celou délkou své obytné budovy. Tak je tomu i u nás. Jen několik domků v „chaloupkách“ má domky postavené štítem k ulici.

Délka průčelí jednotlivých usedlostí je různá. Přes 40 m mají délku průčelí 2 usedlosti, 30 – 40 m mají dlouhá průčelí 4 usedlosti, 26 – 30 m 5 usedlostí, 21 – 25 m celkem 17 usedlostí, 16 -20 m 35 selských usedlostí a do 15 m jsou všechny ostatní.

Dalším znakem hanácké vesnice je, že všechny domy mají jednotné rozvržení obytné budovy na tři hlavní původní části. Uprostřed je síň, po jedné straně jizba a na druhé straně komora. Tento základní půdorys byl postupem času a vývoje bydlení podle potřeby a majetkových možností dále upravován a rozšiřován z jednotraktového typu na dvoutraktový. Toto dělení obytné budovy je dosud patrné u všech domů naší obce postavených do konce 19. století.

Je jasné, že přes jistou uniformitu jsou zde dosti značné rozdíly, jak v rozměrech jednotlivých částí, tak i v počtu později přistavovaných místností, ale to na věci v zásadě nic nemění.

Je také samozřejmé, že všechny změny a adaptace se prováděly postupně, zhruba v 18. a 19. století, ale hlavně v dnešní době, a to opět ne u všech domů stejným tempem. Tak máme i dnes ještě u nás domky jen se základním půdorysem.

Kvůli jasnějšímu přehledu rozdělíme domy v naší obci do tří skupin:

1. Původní selské stavby starousedlické, jichž bylo asi 65.
2. Starší stavby domkařské a chalupnické, postavené asi do konce 19. století.
3. Nově ve 20. století stavěné domky všeho druhu.

Selské usedlosti se skládaly původně ze základní trojdílné obytné budovy a hospodářských budov, k nimž patřily maštale, chlévy, chlívky, kůlny, stodoly, výměny aj.

Budovy byly situovány do čtverce, v jehož středu byl dvůr s „hnojiskem“. Přední stranu tvořila obytná budova s průjezdem. Jednu boční stranu, výhradně severní nebo aspoň východní, tvořily chlévy vlastní usedlosti a druhou boční stranu chlévy sousedovy. Západní stranu uzavírala kůlna a původně i stodola. Mezi nimi byl nekrytý průjezd do zahrady. Toto uspořádání se povětšinou podnes zachovalo, jen místo stodoly bývá zídka nebo plot. Jediné stavení u nás (č. 92) má chlévy v průčelní řadě s obytnou budovou. Majitelka slýchala od svého dědečka, že prý na tom čísle stávala kdysi tvrz. Nic však o tom není nikde známo.

Převzato z kroniky obce 1962

OZNÁMENÍ OBECNÍHO ÚŘADU

Na základě četných dotazů občanů sdělujeme, že skříňka na smutečnou oznámení, která je umístěna u kulturního domu, je volně přístupná.

Statistika pohybu obyvatel v obci – leden 2013 – listopad 2013

Ač se to zdá být k neuvěření, opět jsme nakročili do nového roku a můžeme trošku bilancovat. Každým rokem pro vás připravujeme statistiku pohybu obyvatel naší obce a stejně je tomu i letos. Loňský rok nebyl v tomto směru ničím výjimečný. Průměrný věk obyvatel se každým rokem nepatrně zvyšuje a v roce 2013 byl na hodnotě 40,82 let. Hodnotou, která je výrazně odlišná od minulých let, je počet přistěhovaných občanů do naší obce, kterých bylo o 19 méně než ve stejném období předcházejícího roku. Narozených dětí bylo pouze 8. Tento počet se také snížil. Snížil se také počet občanů, kteří se z obce odstěhovali.

Pro větší přehlednost jsou údaje uvedeny v následujících tabulkách:

POHYB OBYVATEL

Přistěhovaní		Narození		Odstěhovaní		Úmrtí	
muži	ženy	hoši	dívky	muži	ženy	muži	ženy
15	14	3	5	12	9	7	7
Celkem 29		Celkem 8		Celkem 21		Celkem 14	

VĚKOVÉ SLOŽENÍ OBYVATEL

Věk	do 6	6-17	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-99	celkem
muži	45	94	112	133	118	102	104	76	33	4	821
ženy	66	109	138	128	131	111	87	44	24	3	841
celkem	111	203	250	261	249	213	191	120	57	7	1662

VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATEL

DOSPĚLÍ				DĚTI				celkem	
Muži		Ženy		chlapci		dívky			
Počet	Průměrný věk	Počet	Průměrný věk	Počet	Průměrný věk	Počet	Průměrný věk	Počet	Průměrný věk
696	45,33	702	48,69	145	7,41	119	8,18	1662	40,82

Ing. Marta Ostrčilová

Pravidla pro poskytování jednorázového finančního příspěvku pro vybudování odstavňích ploch pro parkování osobních motorových vozidel v obci Horní Moštěnice pro období od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2015

Vzhledem k neustále narůstajícímu stavu parkování motorových vozidel na obecních komunikacích a pozemcích, které narušují a ohrožují bezpečnost silničního provozu a údržbu, Rada obce Horní Moštěnice na svém jednání dne 30. 9. 2013 odsouhlasila:

- 1) S účinností od 1. 1. 2016 nabude platnost Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za využívání veřejného prostranství, která bude rozšířena o obecní komunikace a obecní pozemky. Předmětem poplatku bude i parkování vozidel na těchto komunikacích a pozemcích.
- 2) S účinností od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2015 vydává tato pravidla pro poskytování jednorázového finančního příspěvku pro vybudování odstavňích ploch:
  - Finanční příspěvek lze poskytnout po schválení Radou obce Horní Moštěnice pouze na materiál potřebný k vybudování odstavňích plochy (zámková dlažba, dlaždice, obrubníky, zatravnovací prvky) před vlastním domem, ať už se jedná o obecní, nebo soukromý pozemek.
  - Žadatel o finanční příspěvek je povinen ke schválení v Radě obce Horní Moštěnice doložit Žádost se situačním nákresem odstavňích plochy (formulář lze vyzvednout na obecním úřadě Horní Moštěnice).
  - Po schválení v Radě obce Horní Moštěnice, na základě písemného souhlasu, bude na pokladně Obecního úřadu Horní Moštěnice proplacen doklad o nákupu uvedeného materiálu potřebného pro vybudování odstavňích plochy.

*Ing. Vladimír Martínek
starosta obce*

TŘÍDIT ODPADY SE VYPLÁČÍ

To je závěr, na kterém se shodli zastupitelé obce Horní Moštěnice, když na svém listopadovém jednání schválili Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za provozování systému odstraňování odpadů, kde pro rok 2014 snížili pro občany poplatek ze současných 500,- Kč na 400,- Kč.

A jaký je důvod?

Ten je jasný – za tři roky volebního období nového vedení obce se zcela zásadním způsobem změnil systém nakládání s odpady v obci Horní Moštěnice, který přinesl významné úspory v obecním rozpočtu. Zatímco za rok 2010 obec doplácela ze svého rozpočtu 320.000,- Kč, za rok 2012 činila již úspora 355.000,- Kč a výhled letošního roku vypadá na úsporu ve výši 550.000,- Kč.

A proč se tak stalo?

Těch příčin je samozřejmě více:

Na jaře roku 2011 obec obdržela od Státního fondu Životního prostředí dotaci na pořízení mobilního strojního vybavení pro kompostování biologicky rozložitelného odpa-

du. Spolu s tímto Rada obce zřídila centrální sběrné místo odpadů v řízeném režimu pro příjem veškerých druhů odpadů. Současně byla rozšířena síť sběrných míst tříděného odpadu v obci z původních dvou na sedm míst. Cestou MAS Partnerství Moštěnka jsme spolu s ostatními obcemi mikroregionu Moštěnka získali dotaci na nákup 10 ks kontejnerů, které jsou využívány pro svoz biologicky rozložitelných odpadů. Průběžně během téměř celého

roku jsou tyto pravidelně na víkend přistaveny do jednotlivých částí obce a občané mají možnost zde odložit veškerou zeleně ze svých zahrad a zahrádek. Mimo to dvakrát ročně (na jaře a podzim) provádíme sběr zeleně přímo od domů a zahrad v celé obci.

Díky těmto vytvořeným podmínkám, ale především díky uvědomělosti drtivé většiny občanů se podařilo v obci dosáhnout těchto výsledků:

- příjmy za tříděný odpad se za poslední tři roky ztrojnásobily,
- výdaje za netříděný velkoobjemový odpad se za poslední tři roky snížily o více jak polovinu.

Zatímco v roce 2010 připadalo na jednoho občana 31,5 kg vytríděného odpadu, v roce 2012 už to bylo 53,8 kg a v letošním roce i díky tomu, že jsme zavedli 14 denní cyklus odvozu plastů pomocí žlutých igelitových pytlů přímo od domů, je reálný výhled kolem 71 kg/občan. Vzhledem k tomu, že celoštátní průměr je 43 kg vytríděného odpadu na občana, jedná se o velmi slušný výsledek za naši obec, který nás řadí mezi nejlepší obce v třídění odpadů v Olomouckém kraji.

To jsou čísla, která zaslouží nejen poděkování a uznání Vám odpovědným občanům, ale především i hmotné povzbuzení. A proto v obci Horní Moštěnice, díky vytríděným odpadům, ušetří každý občan v peněženke příští rok celých 100,- Kč!

Dodatek: Vzhledem k tomu, že dnem 1. 12. 2013 byla ukončena činnost sběrného místa kovového odpadu v areálu SALIX Morava a.s., Rada obce Horní Moštěnice na svém jednání dne 25. 11. 2013 odsouhlasila dnem 1. 1. 2014 zřízení sběrného místa kovového odpadu v obecním areálu centrálního sběrného místa (za areálem bývalého JZD – u silážních jam).

Příjem kovového odpadu budou provádět pracovníci obecního úřadu v provozní době sběrného místa, bez náhrady za tento odpad.

Ing. Vladimír Martínek
starosta obce

DĚNÍ V ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLE HORNÍ MOŠTĚNICE

SLOVO ŘEDITELE

Vážení občané,

za dobu, která uplynula od vydání předchozího čísla časopisu, se v ZŠ a MŠ řada věcí změnila. Rád bych Vás s těmito změnami seznámil.

V zahradě školy přibily nové herní prvky – houpačky, skluzavka i jiné atrakce, pro větší komfort učitelek MŠ byl instalován venkovní stůl a lavice. Byl změněn systém vstupu do školní tělocvičny a u vchodu funguje nový časový spínač, restaurovány byly dveře šaten, soustavně zlomené plastové štítky byly vyměněny za kovové. Nutnou opravou prošla i střecha tělocvičny, opraven byl vnější plot.

Z velké většiny byly dokončeny práce související s revizí plynových zařízení, byly přetěsněny povolené spoje a bylo zajištěno předepsané bezpečnostní odvětrání plynových kotelen.

Budova školy byla opatřena kamerovým systémem, který jednak sníží nebezpečí návštěvy nenechavců, jednak zabrání poškozování mobiliáře.

Ještě výraznější změnou prošel interiér školy, který tak postupně ztrácí předchozí nevládný ráz. Nástěnky v prvním pavilonu nahradily modernější sítě, ve všech pavilonech byly opraveny obložky a tři pavilony byly vymalovány. Postupně je inovována i výzdoba chodeb.

Zdaleka však není vše hotovo. Z úkolů, které nás očekávají v novém kalendářním roce, je plánována rekonstrukce nehezkého koridoru vedoucího do budovy Scholareštu, zřízení nové školní kuchyňky, když stávající je kapacitně nedostatečná. Je též nutno pomalu zahájit práce v souvislosti s 50. výročím otevření školní budovy, které připadne na září příštího roku.

V oblasti povinné školní administrativy probíhá pomalé, ale soustavné doplňování některých chybějících dokumentů, bez připomínek ze strany Školské rady byla zpracována Výroční zpráva, od 1. 1. 2014 začne platit upravený, aktualizovaný Školní řád.

Postupně navštěvuji schůze všech orgánů a institucí, na které jsem byl pozván a jejichž činnost se ústavu dotýká - Školskou radou počínaje a SRPŠ konče. Pravidelná jsou setkání s představiteli Rady obce i p. starostou.

Činnosti všech těchto orgánů si velmi vážím.

V průběhu uplynulých třech měsíců jste se mohli rovněž seznámit s programy nacvičenými našimi žáky (vítání občánků, zahrádkářská výstava, mikulášská besídka). Žáci se zúčastnili čtyř sportovních soutěží na úrovni okresu. Za jejich přípravu na tyto akce patří dík Mgr. Kalovské, Mgr. Mraznicové i učitelkám MŠ a ŠD.

Výchovná poradkyně Mgr. Opavská se s žáky devátého ročníku účastní řady akcí, které by jim měly pomoci ve výběru střední školy. Dle plánu probíhá i další vzdělávání pedagogických pracovníků.

V rámci kontrolní činnosti probíhá hospitační činnost a velmi rád konstatuji, že mnou i zástupkyní ředitele Mgr. Krejčířovou hospitované hodiny měly vysokou profesní úroveň se splněnými vzdělávacími cíli.

Rád bych konstatoval i splnění cílů výchovných. Není však školy bez drobných kázeňských problémů, které se nám daří řešit.

Co však rmoutí mě osobně i mé kolegy je vandalismus, se kterým se bohužel setkáváme relativně často. Motiv, který vedou jedince k tomu, aby do čerstvě vymalované stěny ostrým předmětem vyryl znak automobilky Renault, mi zůstanou navždy skryty.

V této souvislosti bych chtěl požádat o součinnost i Vás, rodiče.

Na závěr mi dovolu,te, abych Vám alespoň touto formou popřál klidné, požehnané svátky vánoční a do nového roku 2014 vše dobré.

*Mgr. Libor Kubík
ředitel ZŠ a MŠ Horní Moštěnice*

DĚNÍ V ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLE HORNÍ MOŠTĚNICE

ZÁŘÍ

1. září

1. září jsme zahájili tradičně přivítáním prvňáčků. Počasí se nám vydařilo a tak jsme se mohli všichni sejít před řídicím pavilonem, kde k nám pan ředitel pronesl pár povzbudivých slov a představil dětem sebe i nové kolegy. Největší radost z tohoto okamžiku měli samozřejmě naši prvňáčci, na které posleze čekalo ve třídě ještě jedno překvapení, když byl každému ke vzdělávání předán zbrusu nový tablet. Všichni jsme tou dobou asi toužili být opět prvňáčkem.

Netradiční olympiáda ve ŠD

Tentokrát jsme si ve ŠD připravili sportování v přírodě, kde nemohly chybět i netradiční

disciplíny. Soutěžilo se ve dvou družstvech. Děti plnily disciplíny zodpovědně a s vypětím všech sil se snažily, aby uspěly. Pěkné bylo vidět, jak si soutěžící vzájemně pomáhají. Po mohutném zápolení čekalo všechny zúčastněné občerstvení a odměna. Děkujeme Kateřině Sedlačíkové a Karolíně Janků za pomoc při realizaci a těšíme se příště.

Po stopě

25. 9. jsme připravili sportovní akci pod názvem „Po stopě“, kde byly děti rozděleny do sedmi skupin a měly po cestě podzemní přírodou plnit různé úkoly a dovednosti. Pro splnění všech úkolů bylo zapotřebí odvahy, chytrosti, dobré nálady a sportovního ducha. Všichni zúčastnění vše zvládli a šťastně došli k cíli, kde na ně čekala sladká tečka. Opět bychom chtěli poděkovat děvčatům ze šesté třídy, Kače, Káji a Markétce za pomoc při realizaci této akce ŠD.

Okřskové kolo v malé kopané

OK v malé kopané bylo sehráno 26. 9. 2013 v Přerově. Náš výběr tentokrát na své soupeře neštačil fyzicky, technicky ani takticky a obsadil tak konečné 5. místo. Na dobré náladě nám to ale neubralo a na příští soupeření se lépe připravíme.

Poněkud zarážející je fakt, že Horní Moštěnice byla jedinou startující nepřerovskou školou...

Evropský den jazyků

Žáci 5. - 9. třídy si 26. 9. připomínali Evropský den jazyků. Tento den i některé následující probíhala výuka angličtiny a ruštiny ve škole netradičně.

Žáci 5. třídy si vyučování anglického jazyka zpestřili prezentováním projektu „Moje rodina“. Pro každého z nás je rodina tou nejzákladnější potřebou, podporou, útočištěm, pohodou... Žáci si připravili projekt, kde jednoduchými větami seznámili v anglickém jazyce své spolužáky se svou rodinou. Práce byly skutečně dobře připravené, mnozí obohatili projekty i vystřiženými a nalepenými fotografiemi členů rodiny. Zřejmě to v mnohých domácnostech byla společná práce, což bylo přínosem pro rodiče i děti.

Žáci 6. třídy prožili v rámci dne Evropský den jazyků krásný projektový den, kdy měli připravené karty se slovy v různých světových jazycích. Zjistili jsme, jak jsou si některé jazyky podobné a jak naopak některé velmi rozdílné. Vzpomněli jsme si na Jana Amose Komenského, který prosazoval výuku jazyků a její důležitost pro život. Vytvořil speciální metodiku výuky jazyků a sám sepisoval originální učebnice. Už za Komenského života si získaly mimořádnou oblibu jeho jazykové příručky *Janua linguarum reserata* (Brána jazyků otevřená) a *Orbis sensualium pictus* (Svět v obrazech). Takže jsme si vyzkoušeli po jeho vzoru svět v obrazech. Každý z žáků měl připraveny dvě a více slov, které prezentoval v několika jazycích. Vyučování bylo velmi zajímavé a pestré.

Žákům 7. - 9. třídy byl na začátku hodin angličtiny vysvětlen vznik a důvod slavení EDJ. Žáci byli seznámeni s přehledem a počtem jazyků ve světě, jejich vznikem, spojováním, oddělováním a mizením. Dále jsme hovořili o společném základu jazyků a jejich historii. V druhé části programu žáci vyplňovali v angličtině zábavné křížovky, doplňovačky na základě piktogramů a kvízy různých obtížností dle jednotlivých ročníků. Tři nejúspěšnější a nejrychlejší v každé třídě byli odměněni drobnými dárky. V závěru hodiny jsme se zabývali nejběžnějšími výrazy v jednotlivých jazycích EU.

Během celého týdne byly v hodinách ruského jazyka připraveny pro žáky 7. - 9. třídy různé aktivity. Nejmladší, začínající ruštináři, si povídali o tom, proč je nutné se v dnešní době učit cizím jazykům a naučili se píseň „Vaštočnyje skazki“, kterou nazpíval Arash. (Mimochodem nezpívá jen persky, svým rodným jazykem, ale i anglicky a v poslední době se dal i na ruštinu). Pokročilejší osmáci se zaměřili na rébusy a hádanky a poslechli si, jak zpívají Alexandrovci. Sami si pak zazpívali píseň „Na Kavkaze“. Své aktivity zakončili poslechem s porozuměním neznámého textu. Ti nejstarší si zopakovali něco z realii Ruska - samozřejmě rusky. To nebylo všechno. Hlavním úkolem bylo napsat jednoduché sdělení, dopis, ale ne ledajaký. Vše muselo být zašifrované. Žáci postupovali podle přesných pokynů a své práce si vyvěsili na nástěnku. Součástí aktivity byl pochopitelně překlad dopisu či sdělení, případně jejich přepis.

Rybářská soutěž

Žákyně 6. třídy Karolína Janků a Kateřina Sedlačikova se zúčastnily na podzim hned dvou rybářských soutěží. V první 29. 9. na přerovském Rybníku se jim příliš nedařilo, ale v druhé 24. 10. na řece Bečvě už obě chytily po jedné rybě a umístily se tak na 12. - 13. místě. Doufáme, že jim elán a nadšení vydrží.

Vyhodnocení nejlepších sběračů starého papíru

1. místo	Vašková Kateřina	1. třída	699 kg
	Švédová Vanesa	5. třída	699 kg
2. místo	Danišová Lucie	Kořata	317 kg
3. místo	Kalovský Ondřej	2. třída	274 kg

1. místo	1. třída	1 743 kg	91,74 kg na žáka
2. místo	5. třída	1928 kg	83,83 kg na žáka
3. místo	4. třída	1002 kg	62,66 kg na žáka

ŘÍJEN

Týden mobility

V týdnu od 30. 9. do 4. 10. jsme se zapojili do akcí k mezinárodnímu dni bez aut, k evropskému týdnu mobility a světovému dni cyklistiky. Tohoto projektu se zúčastnili žáci 5. – 9. ročníku. V pondělní relaci ve školním rozhlase se žáci dozvěděli, proč tyto celosvětové akce probíhají, jaký je jejich význam a jak probíhají na různých místech světa. Výuka v tomto týdnu byla zaměřena na hledání možností, jak se obejít v každodenním životě bez aut, a tím snížit negativní vlivy automobilové dopravy na životní prostředí, jak využívat alternativní možnosti dopravy, např. jízdní kolo.

Žáci 5. ročníku „cestovali po Evropě“ v rámci učiva o evropských pohořích. Vysvětlovali si škodlivost automobilové dopravy na životní prostředí na horách, hledali ekologicky šetrnější způsoby turistiky, jako je například cykloturistika, pěší turistika.

Žáci 6. ročníku vytvářeli výtvarné práce na téma „Auta ne, turistika, koloběžky, kola, skateboard ano“.

Žáci 7. ročníku počítali rychlosti a dráhy rovnoměrného pohybu chodců, cyklistů, vlaků a jiných ekologicky šetrných způsobů dopravy. Problematiku Dne bez aut také ztvárnili výtvarně. Aktivně se podíleli i na výzdobě třídy, vytvořili motivační nástěnku, kde na svých pracích ukázali, že to skutečně lze i jinak – bez aut.

Žáci 8. ročníku počítali výkony prostředků městské hromadné dopravy.

Žáci 9. ročníku se seznámili s principem fungování elektromotoru jako per-

spektivního pohonu dopravních prostředků, který není založen na spalování paliv. Problematiku Dne bez aut také ztvárnili výtvarně.

V rámci týdne mobility se žáci 6. – 9. ročníku zúčastnili přeboru školy v přespolním běhu. Nultý ročník Závodu o pohár ředitele školy vyhrál za hochy na trati 2 000 m žák 6. třídy Vojtěch Mikulčík s časem 9:10 min. Z děvčat byla na trati 1 000 m nejrychlejší Martina Kubová, žákyně 8. třídy.

Exkurze na Úřad práce

A opět je tu doba rozhodování se o svém budoucím povolání. Dne 2. 10. se žáci devátého ročníku zúčastnili exkurze na Úřadu práce v Přerově v rámci předmětu Svět práce.

7. třída ve hvězdárně

Od listopadu minulého roku svádíme marný boj s rozmary počasí na jedné straně a ostatními překážkami na straně druhé. Na ideální podmínky pro pozorování jsme prostě neměli štěstí.

Až letos. Konečně nám to vyšlo. Ve čtvrtek 3. 10. 2013 se objevila „díra“ v oblačnosti nad Přerovem a my jsme mohli vyrazit. Sešlo se nás celkem třináct a po 18:00 hodině jsme opustili bránu školy.

Už cestou mezi poli se nám naskytla fascinující podívaná v podobě rudého západu Slunce. Krátce poté se objevila Večernice a provázela nás po zbytek cesty než zapadla za obzor.

Obloha postupně potemněla a po dvacáté hodině jsme už obsadili dalekohledy a pozorovali. Nejvíc v kurzu byl nový přístroj řízený počítačem. Stačilo vyfukat požadavek a dalekohled si sám zadaný objekt našel. A co všechno jsme vlastně viděli?

- planetu Uran
- galaxie M 31 a M 32 v souhvězdí Andromedy
- bleděmodře zářící Venu v souhvězdí Lyry
- dvojhvězdu Alkor a Mizar v oji Velké Medvědice
- Plejády (Kuřátka) - otevřená hvězdokupa
- trpasličí Neptun
- Mléčnou dráhu
- Ramínko na šaty - otevřená hvězdokupa v souhvězdí Lištičky

Když k tomu připočteme ještě družice a letadla (provoz byl skutečně hustý), bylo toho opravdu hodně. Promrzlí a plní dojmů jsme se rozjížděli do svých domovů a teplých „pelíšků“.

Velké poděkování patří panu Ing. Petru Karlovi za ochotu, trpělivost a čas, který nám po obě návštěvy věnoval.

Stromy Podzimáci ve ŠD

V úterý 8. 10. 2013 jsme se ŠD v „našem lesíku“ vytvořili nové kamarády stromy

„Podzimáky“. Pracovali jsme ve skupinách a většina z nás přidala ruce k dílu, aby vytvořila toho nejhezčího „Podzimáka“. Práce nás bavila a doufáme, že nám „Podzimáci“ na zahradě dlouho vydrží.

Návštěva divadla ve Zlíně

V pátek 11. 10. 2013 početná skupina 44 žáků a dvou p. učitelé nasedla do autobusu a opět zamířila do Městského divadla ve Zlíně, kde v doslova nabitém sále zhlédla veřejnou generálku divadelní hry podle románu Františka Kožíka - Největší z Pierottů. Citlivě nastudované drama určené pro žáky 2. stupně a starší se nám velmi líbilo.

Právní vědomí

Dne 16. 10. 2013 proběhla v 8. třídě přednáška „Právní vědomí“. Příslušnice Policie ČR naše osmáky seznámila s termíny trestní odpovědnost, právní řád, trestný čin, přestupek, šikana, pachatel apod.

Téhož dne zavítala paní Zajícová i do 3.

třídy, kde jsme spolu probrali důležitá telefonní čísla, bezpečnost doma, komunikaci s cizími lidmi, internet, jak zvládnout dopravní nehodu a čeho si všimnout v případě, že jsme svědky trestné činnosti.

Ptačí den ve ŠD

V sobotu 19. října jsme si zpřijemili spolu s některými rodiči ve školní družině dopoledne „PTAČÍM DNEM“. Přišel nás navštívit ornitolog p. Šafránek, kterému tímto ještě jednou děkujeme. Udělal nám přednášku, na které jsme se dozvěděli něco o ptácích, kteří u nás přezimují, o tom, jak se máme o ně starat, jak je přikrmovat či jakou budku jim postavit. Také my děti jsme zúročily své vědomosti a při některých myšlenkách jsme se všichni i velmi nasmáli.

Po přednášce jsme se rozdělili do ptačích skupin a každý z nás dostal prostor namalovat na společný papír cokoliv, co se týká ptáčků. Abychom se po náročné práci protáhli, zatančili jsme si „Ptačí tanec“.

Následovala výtvarná činnost - otiskovali jsme své ruce a dokreslovali je jako ptáčky. Obrázky se nám moc povedly a po sladké odměně za naši šikovnost jsme se vydali ven pouštět draky. Bylo krásné slunečné počasí, vítr nám zafoukal jen občas trošku a naši draci si moc nezalétali, ale my jsme se alespoň hezky na sluníčku proběhli.

Děkujeme našim rodičům, kteří s námi trávili sobotní dopoledne, že se moc hezky a s plným nasazením zapojili do všech činností a doufáme, že i při dalších akcích budeme moci naše rodiče mezi námi přivítat. Těšíme se na další akci!

Divadlo Tetiny – Než si koupíš vstuppenku

Žáci tentokrát 1. stupně ZŠ se vydali 31. 10. do Přerova, aby se seznámili s divadlem, dozvěděli se, jak se tam mají chovat a naučili se spoustu neznámých slov, které k divadlu patří. Sami si pohádku zahráli a zažili přitom spoustu legrace

LISTOPAD

Bu, bu, bu, bát se nebudu

V pátek 1. listopadu jsme si ve školní družině užili prima strašidelné odpoledne plné dovádění, veselého soutěžení a strašení. Vymysleli jsme si „bubáčky“ pokřik i taneček a nechyběla ani cesta odvahy, na níž nás na konci čekala sladká odměna, kterou jsme si museli vytáhnout z „truhly“ plné pavučin a různé jiné „havěti“. Všichni jsme to naše „bubákování“ statečně zvládli a zažili spoustu legrace.

Slavíci z Přerova

Dne 6. listopadu 2013 se vydala žákyně 7. třídy Tereza Horáková poměřit své pěvecké schopnosti se svými vrstevníky. Ve Středisku volného času Atlas a Bios se v její kategorii shromáždilo na 30 zpěvaček a zpěváků. Někteří oštěření účastníci se tu pohybovali jako doma, ale ani Tereza se tu, ač úplný nováček, neztratila. I přes svou nervozitu si písní Schody z nebe, kterou si půjčila od Terezy Kerndlové, vyzpívala svým bodovým ohodnocením stříbrné pásmo. Blahopřejeme, poděkování patří i paní učitelce Oštrčilové za přípravu a konzultaci a do dalších soutěží Tereze držíme palce.

Burza škol

6. 11. 2013 se žáci 9. ročníku zúčastnili s výchovnou poradkyní dalších tří exkurzí v rámci předmětu Volba povolání. Tyto exkurze umožňují žákům snadněji se rozhodnout, kterou školu, učební obor si vybrat. První zastávkou byla Prezentace středních škol v Přerově, druhou - Střední průmyslová škola v Přerově a třetí Střední škola gastronomie a služeb v Přerově. Jsme přesvědčeni, že tyto exkurze jsou velkým přínosem pro naše žáky.

Přednáška o dospívání

Dospívání je vážně náročné, ale krásné. To jsme si potvrdili na podrobné přednášce odbornice paní Stojanové dne 7. 11. 2013. Seznámila nás se základními fyziologickými i psychickými změnami v období, kdy se z dívky stává žena a z chlapce muž. Již tušíme, že nás čekají vzrušující zážitky při průchodu další životní etapou - pubertou. První lásky nám zkomplikují život a možná i zlomí srdce. S láskou budeme očekávat své první potomky... Tak hurá do toho - my jsme připraveni (aspoň teoreticky). Žáci páté a šesté třídy.

Okreskové kolo ve florbalu

Hoši z 8. a 9. třídy se umístili 8. 11. 2013 na 5. místě, hoši z 6. a 7. třídy 12. 11. 2013 na 3. místě a oba týmy odcházely z turnajů s pocitem, že musí více trénovat, aby byly lepší.

Cimbálová muzika Réva

Cimbálová muzika Réva - to jsou sympatičtí hudebníci ze Zlína, kteří zavítali do naší školy v pátek 8. 11. 2013. Na své hudební nástroje - basa, cimbál, klarinet, housle,

saxofon nám zahráli lidové písně, filmové, pohádkové i večerníckové melodie, vážnou a rockovou hudbu. A tak jsme se mohli zaposlouchat do písní od skupiny Metalica, Kabát. Z vážné hudby zazněl Turecký pochod od Mozarta. O J. S. Bachovi jsme se dověděli nejen to, že měl 20 dětí, ale hlavně způsob jeho skládání skladeb. Polyfonii nám předvedli muzikanti na lidových písních „Neviděli jste tu mou panenku“, „Já do lesa nepojeď“, „Jede, jede poštovský panáček“. Však jsme si to s nimi rovněž zkusili a bylo to bezva.

Žáci siověřili své znalosti a poznatky z hudební teorie. Čekala na ně řada soutěžních otázek. Spontánně se zapojili i zpěvem a tancem. Zvláště při moštěnské superstar. Vše probíhalo v příjemné atmosféře. Děkuje kapele za příjemný hudební zážitek.

Pohodáři – Východ Arabského poloostrova

I letos v listopadu jsme zavítali za našimi známými POHODÁŘI. V živém komentáři Martina Dufka jsme se přenesli do bohaté země sultána Kábuse bin Saída, abychom mohli obdivovat někdy až mimozemsky vypadající scenérie přírody, ale i místa nepřilíš vábná, zatížená těžbou ropy a zemního plynu.

Řeč je o sultanátu Omán na východě Arabského poloostrova. Naši známí využili pomoci a cenných rad rodačky z Pelhřimova a jejího manžela (oba žijí a pracují v Ománu) a celý měsíc poznávali zemi tolik odlišnou od té naší.

Omán na první pohled zaujme svou barvitostí a bohatstvím. Mešity, minarety a chrámy zdobené zlatem, podmořský svět, pláže, tržiště a v neposlední řadě i prosvět-

lené hlavní město Maskat, to vše hýří barvami.

Věděli jste,

- že je v Ománu jen jeden obchod, kde se smí prodávat alkohol,
- že litr benzínu stojí v přepočtu 6,- Kč,
- že maximální rychlost je 120 km/h ? (to Vráta Kratochvíl „přepísk“, když uhaněl 170km/h),
- že hlavní město se táhne podél pobřeží několik desítek kilometrů,
- že velbloudi mají na dálnici přednost?

Pozornému divákovi rovněž neuniklo, že tento kout světa je i místem tolerantního soužití islámu, hinduismu a ostatních náboženství. POHODÁŘI přivezli s sebou i tradiční muslimský oděv, takže jsme v závěru pořadu mohli vidět z řad dobrovolníků půvabnou Fátimu a Šahrazád a mladého Mohameda.

Inu Orient. Ale jak praví jedno arabské přísloví: „Ten, kdo nenosí ráj v sobě, jej nenajde ani v daleké cizině.“

Výsledky školního kola dějepisné olympiády 2013/2014:

1. Barbora Netopilová 9.A 24 bodů
2. Anna Ostrčilová 9.A 23 bodů
3. Kateřina Rozsypalová 8.A 21,5 bodů

Zaječí závody ve ŠD

15. 11. jsme pro děti ze ŠD připravili sportovní akci „Zaječí závody“, které proběhly v tělocvičně za velké účasti. Připraveno bylo několik zajímavých disciplín, jako např. sklizení úrody, sušení po dešti, úklid zahrádky apod. Děti byly velmi aktivní,

dobře se pobavily i zapotily. Děkujeme za pomoc při organizaci žákyním šesté třídy Kateřině Sedlačíkové a Karolině Janků.

Naší přírodou – přírodovědná soutěž

Žáci soutěžili 19. 11. 2013 ve čtyřech vědomostních kategoriích – společenstvo lesa, společenstvo vodního prostředí, společenstvo lidských sídlišť a společenstvo polí, luk a pařtvin. Do finálového kola postoupila Iveta Červíková ze 7. třídy. Gratulujeme!

Školský pohár České pojišťovny ve florbale

Tentokrát se do Přerova vypravili naši nejmenší florbalisté, žáci 5. třídy. Pod vedením pí učitelky Mraznicové se pilně celý podzim v kroužku florbalu i v hodinách TV připravovali na svůj velký den. Trénovali se svými staršími spolužáky střelbu, přihrávky a různé taktiky při hře. A snaha se vyplatila. Z turnaje hoši přivezli diplom za 2. místo a už se těší na další ročník soutěže. Jejich nadšení ze hry podpořil i sofistikovaný dáreček – nápoj pro sportovce o třech brčkách. Které použít jako první?

Exkurze do Střední technické školy v Přerově

Žáci 9. třídy se 21. 11. seznámili s velmi zajímavými, atraktivními obory pro chlapce i dívky (3- i 4-letými), možnostmi získat firemní prospěchové stipendium, uplatněním na trhu práce, studiem v navazujících oborech na vysokých školách technického i ekonomického zaměření. Všichni si rádi také vyzkoušeli práci s dřevem, hlavolamy...

„PODZIM V MATEŘSKÉ ŠKOLE“

Podzim v mateřské škole byl ve znamení tohoto ročního období a tomu byly směřovány všechny naše aktivity – školkové výstavky „Malý zahradník“, povídání a poznávání podzimního času, malování podzimních motivů, učení se podzimních básní, písní a řada jiných podzimních činností.

Tento někdy chmurný čas jsme si navíc zpříjemnili projektovými akcemi pořádanými buď pro všechny děti mateřské školy, nebo děti a jejich rodiče.

V říjnu si paní učitelky společně pro děti připravily zábavné dopoledne se zahradníkem. Po společném uvítání se všichni pustili do podzimního soutěžení. A věřte tomu, někdy to byla fuška a dalo to hodně práce, zvládnout vše, co by měl zahradník umět. Ale děti byly šikovné a jen tak se nevzdaly. Na závěr si všichni zatancovali a zazpívali písničku „Šel zahradník do zahrady“.

Další říjnovou akcí, tentokrát pro děti a rodiče, byla společná odpolední „Drakiáda“. Ta byla rozdělena do dvou dnů. I když si první den s námi počasí pohrávalo a větru se nechtělo, přece jen akce dopadla dobře. Děti i rodiče se pobavili, krásně strávili společný čas a i paní učitelky byly spokojené, že se všem líbilo.

Podzim v mateřské škole jsme ukončili společnou dopolední akcí „Strašidelná školka“. Zde se na přípravách i podílely studentky SPgŠ Přerov, které u Berušek vykonávají souvislou pedagogickou praxi – můžeme podotknout, že úspěšně.

Všechna školková strašidla se po zahajovacím tanci dala do soutěžení – prolézala strašidelným tunelem, překonávala strašidelné překážky. Na závěr po společném strašidelném reji a hromadném fotografování čekala na děti ve třídách malá odměna za velké výkony.

„Jaro, léto, podzim, zima – to je celý rok!“ A my už se těšíme na zimu a na vše, co nám přinese.

ZŠ a MŠ Horní Moštěnice

SDRUŽENÍ RODIČŮ A PŘÁTEL ŠKOLY

Dovolte mi, abych Vám na úvod představila práci Sdružení rodičů a přátel školy při ZŠ a MŠ Horní Moštěnice. Toto sdružení je dobrovolná organizace zástupců z řad rodičů ze všech tříd v naší škole a školce, kteří mají za úkol komunikaci mezi rodiči a vedením školy. Toto sdružení není jen pro komunikaci, ale také pro finanční podporu našich dětí. Příspěvek na žáka od rodičů činí 100,- Kč za školní rok. Ostatní finance jsou získávány z akcí, které pořádáme, a tyto jsou pak věnovány dětem. Příspěvky od rodičů činí přibližně 20% všech příjmů našeho sdružení, abychom mohli přispívat ve větší míře dětem do školy, pořádáme akce, ze kterých máme zisk a ten tvoří asi 70% celkových příjmů, zbytek 10% příjmů je dotace obce a její část je využita na pořádání akce Rozsvícení vánočního stromu s Mikulášskou nadílkou.

Hospodaření šk. rok 2012 - 2013

V loňském školním roce 2012 - 2013 byly z pokladny sdružení placeny tyto akce:

- příspěvek na trička pro žáky 9. třídy 100 Kč na osobu	2 000,- Kč
- nákup hraček pro prvňáčky	1 836,- Kč
- příspěvek třídám - na žáka 200 Kč	47 400,- Kč
- zaplacení podlahy do herny	35 000,- Kč
- vánoční kino	6 665,- Kč
- autobusy na LV, ŠvP, plavání	48 874,- Kč

Celkem v loňském šk. roce vydáno

141 775,- Kč

Na schůzce výboru SRPŠ dne 16. 9. 2013 byl schválen pro šk. rok 2013/2014 příspěvek do fondu 100,- Kč na žáka (tento příspěvek je zcela dobrovolný a ne povinný, pokud někdo nechce platit, nemusí, pak ale platí celou částku). Způsob přerozdělování peněz z pokladny SRPŠ byl pro letošní školní rok rozdělen na okruhy:

1. stálé platby - autobusy na plavání, školu v přírodě, lyžařský výcvik, úhrada instruktora snowboardu; vánoční kino, příspěvek na trička pro 9. tř., dárky pro prvňáčky
2. každá třída dostane limit na žáka 200,- Kč a s touto částkou bude hospodařit sama
3. příspěvek do školy na vybavení - na základě žádosti p. ředitele, ale podle momentální finanční situace sdružení.

Dárky pro prvňáčky

Letošní školní rok 2013 - 2014 jsme zahájili jako obvykle nákupem maskotů pro prvňáčky, aby se jim ve škole líbilo a dobře se zapojili do života školy. Je to tradice, kterou jsme zavedli před sedmi lety a při pohledu na vystrašené děti je to dobrý nápad, jak jim ten nový krok v životě zpříjemnit. Letos jsme zakoupili stojánek na tužky se Čmeldou z pohádky o Včelích medvídcích.

Kateřinský bál

Další akcí byl dne 23. 11. 2013 Kateřinský bál, který se moc povedl, výborně hrála skupina Elixír Přerov, viděli jsme vystoupení malých děvčat s ukázkou břišních tanců pod vedením p. Drozdové Edity a dále vystoupení taneční skupiny Isanda. Moc se vše povedlo a děkujeme. Bylo připraveno bohaté občerstvení v podobě pikantních topinek, kapsy Kačky pubertáčky a jednohubek. I přes menší návštěvnost se nám bál vydařil a můžeme se těšit na příští rok.

Rozsvícení vánočního stromu s Mikulášem

Dále jsme dne 1. 12. 2013 uspořádali společně s obecním úřadem na náměstí Dr. M. Tyrše u obecního stromu již čtvrtým rokem akci s názvem Rozsvícení vánočního stromu s Mikulášskou nadílkou. Děkujeme všem, kteří se přišli podívat a ochutnat svařáček, poslechnout si vánoční koledy, popovídat si se známými, podívat se na vystoupení dětí ze ZŠ Horní Moštěnice a očekávat příchod Mikuláše se svou družinou. Ten dorazil hned po rozsvícení vánočního stromu kolem 17. hodiny. Děti se dočkaly a po zazpívání písničky nebo přednesení básničky dostaly sladkou nadílkou, ti neposlušní skončili u čertů v pytli. Všichni, co vydrželi až do konce, mohli zhlédnout pekelný ohňostrojek, který nám připravili čerti. Tak byl v naší obci zahájen adventní čas, čas nejkrásnějších svátků v roce - Vánoce.

Poděkování

Zároveň bych chtěla poděkovat všem aktivním rodičům a přátelům, kteří se podílejí na uskutečnění všech našich akcí, protože bez jejich aktivity by tyto nemohly proběhnout. Ve všech případech je to na úkor jejich volného času a mnohdy jsou zapojeni všichni členové jednotlivých rodin. Ale děláme to pro pocit dobře odvedené práce, která má smysl, vždyť výtky těchto akcí jsou věnovány našim dětem. Mnohdy ve svém okolí slyším, proč to děláme, že to není potřeba, ale myslím si a mluvím z vlastní zkušenosti, já sama mám tři děti, které se taky chtěly naučit lyžovat, plavat nebo zažít týden na škole v přírodě se svými spolužáky. Mnohé rodiče potěší zpráva, když chtějí poslat své dítě na školu v přírodě, lyžařský výcvik, plavání, že zaplatí třeba o 500 Kč méně, protože autobus platíme z fondu. Pro mnoho z nás není tato částka zanedbatelná a o to více je to potěší v případě, že mají třeba dvě děti, které se účastní najednou. Na závěr musím poděkovat obecnímu úřadu za podporu a všem návštěvníkům, kteří se účastní našich akcí a velký dík patří také sponzorům, kteří nejsou lhostejní ke svému okolí a věnují nám do tomboly i maličkost, protože tímto svým jednáním přispívají na potřeby dětí ze ZŠ a MŠ Horní Moštěnice.

Ostatní informace, jako výdaje, příjmy sdružení, fotografie z akcí, jsou k nahlédnutí na našich internetových stránkách na adrese www.srpshm.ic.cz.

Na závěr bych Vám ráda popřála hodně štěstí a zdraví v roce 2014 a všechny Vás srdečně zveme dne 22. 3. 2013 na Josefovský ples, který se bude konat od 20:00 hodin ve zdejším kulturním domě a hrát bude skupina ELIXÍR Přerov.

*Ilona Jančíková
SRPŠ Horní Moštěnice*

ČESKÝ ZAHRÁDKÁŘSKÝ SVAZ

Rok s rokem se sešel a my můžeme bilancovat, co se stalo v letošním roce v ČZS v Horní Moštěnici. Začali jsme v lednu výroční členskou schůzí, kterou naposled vedl dlouholetý předseda př. Kvasnica. V únoru pak proběhl v pořadí již 7. zahrádkářský ples. Velké poděkování zaslouží všichni, kteří přispěli k jeho uspořádání.

V květnu a v srpnu se uskutečnily autobusové zájezdy na jarní a letní zahrádkářskou výstavu, tentokrát netradičně do Kroměříže, protože ve Věžkách organizátoři nestihli zajištit svou výstavu v termínu. Na těchto výstavách si mohli členové naši

organizace dle svých možností nákupem obohatit své zahrádky o různé speciality a rozšířit si přehled o novinkách a vývoji v zahrádkaření.

15. 6. 2013 byl uspořádán poznávací zájezd za krásami naší vlasti. Pro změnu jsme se rozhodli navštívit lednicko-valtický areál na jižní Moravě. Nejprve jsme si prohlédli zámek v Lednici a jeho sbírkový skleník. Po obědě jsme odjeli do Valtic, kde jsme prozkoumali zámek, zámecké vinné sklepy a valtické podzemí. Na závěr výletu jsme se přesunuli do vinného sklepa, kde u sklenky dobrého vína a lidové písničky jsme zakončili tento vydařený zájezd.

5. a 6. října byla uspořádána v kulturním domě výstava ovoce, zeleniny a prací dětí z místní školy se zahradní tematikou. O slavnostní zahájení se postaraly děti ze základní a mateřské školy. Na jejich vystoupení přišlo mnoho maminek, babiček a dalších rodinných příslušníků. Po ukončení představení si všichni společně prohlédli vystavované výpěstky, kterými se přišli pochlubit, nejen členové zahrádkářského svazu, ale i mnoho dalších obyvatel. Na výstavě se sešlo mnoho odrůd jablek, hrušek, paprik, dýní, květin, vinné révy a bylinek. Součástí výstavy byl i koutek včelařů s video projekcí a možností zakoupení včelích produktů. Na konec výstavy byl vyhlášen vítěz soutěže o největší vystavené jablko, kterým se stal př. Bubík. Odměnění byli také za nejlepší vystavované kolekce př. Mutlová, Kvasnicová, Kužela a Janda. Všichni vítězové odešli domů s drobnou cenou.

Na závěr je třeba poděkovat touto cestou všem zahrádkářům, ať členům či nečlenům ČZS, za jejich práci pro zlepšování našeho životního prostředí a zkrášlení okolí bydliště, domu či zahrady.

*Petr Matlocha
ČZS Horní Moštěnice*

PODZIM U MEDVÍDAT

Kroužek medvídat odstartoval po letních prázdninách na konci září schůzkou nazvanou „Jelení troubení“. V zámecké zahradě si děti mohly zhlédnout a poslechnout troubení na Borlici v podání Pavlínky Minaříkové a osahat jelení parohy. Na další schůzce jsme s dětmi vyrazili na Švédské šance a pouštěli draky.

V neděli ráno 6. října se náš kroužek vydal na výlet vlakem do zoologické zahrady

Foto ze všech našich schůzek a akcí najdete na <http://krouzeksance.rajce.idnes.cz/>

v Hodoníně. Tady na naše medvíďata čekala malajská medvědice jménem „Li“, neboli Li-linka, kterou náš kroužek adoptoval. Výlet se nám moc povedl, zvířátka a hlavně děti byly na jedničku s hvězdičkou.

Každá naše schůzka má nějaké téma, například „Tvoření stvoření“ – děti si vyrobily krásné ježky z brambor a lucerničky ze zavařovacích sklenic na Dušičky. Dále „Polní toulání“ – navštívili jsme posed mezi poli a zahráli hry v přírodě. Na schůzce nazvané „Dýňové mámení“ si každý člen kroužku vydlabal svou dýni, kterou jsme spolu s lucerničkami rozsvítily 1. listopadu v zámecké zahradě na večerní akci nazvané „Dýňové strašení“. Prošli jsme se malou ceštičkou osvětlenou dýněmi a světylky a na konci nás čekala Leontýnka a rytíř se strašidly. Spolu s rodiči jsme soutěžili o nejkrásnější mumii z toaletního papíru.

7. listopadu nás v myslivně navštívili dravci, dozvěděli jsme se mnoho zajímavostí o životě těchto ptáků. Děti si podržely a velmi zblízka prohlédly puštíka jménem Amálka. Po domluvě s panem starostou jsme od poloviny listopadu začali využívat jednou za 14 dní kulturní dům, kde s dětmi hrajeme různé pohybové hry. Vyzkoušeli jsme si zde formou her, jaké je to být například fyzicky postižený. Zavázali jsme si oči a poznávali různé předměty, chodili ve dvojicích jen o třech nohách, anebo bez rukou malovali pusou.

Poprvé jsme uspořádali lampionový průvod za podpory místního obecního úřadu. Věříme, že se vám všem akce líbila a moc děkujeme za hojnou účast.

Přihlásili jsme náš kroužek do vánoční soutěže, která proběhla v Olomouci na Slovanském gymnáziu, v rámci výstavy vánoční maličkosti a výrobky byly na téma „Z truhly naší babičky“. Vyráběli jsme s dětmi ozdoby

ze sena, vizovického těsta, ze šišek a ti nejstarší ušili ozdoby z barevného filcu. Medvíďata se umístila na krásném 2. místě z celkového počtu 30 přihlášených účastníků. Moc jim gratulujeme. Před Vánoci jsme si s dětmi upekli linecké cukroví, vyrobili svícny z jablíček, rozdali dárečky, zapálili prskavky a navštívili místní kostel.

V novém roce nás čeká spousta dalších schůzek a akcí i pro veřejnost.

Děkujeme všem za podporu a přízeň. Velké poděkování patří členům mysliveckému sdružení Šance Horní Moštěnice a jejich rodinám, Bubíkovým, obecnímu úřadu a hlavně našim skvělým vedoucím - medvědicím Petře, Katce, Evě a Martině.

Přejeme všem medvíďatům a občanům naší obce to nejlepší vykročení do nového roku 2014.

Kateřina Jandová

BLEŠÍ TRH

V sobotu 6. 9. 2013 pořádala v Kulturním domě v Horní Moštěnici sociální komise pod hlavičkou obecního úřadu první Bleší trh.

Prodávající na připravené stolky rozložili své zboží. Pletené čepičky i svetříky, pro parádnice náušnice, korálky a jiné ozdoby, oblečení po dětech. Také se tam nabízely věci, které přestaly sloužit doma a hodit je na skládku by byla věčná škoda. Třeba se najde někdo, komu udělají radost. A také něco pro různé sběratele. Cena pro kupující byla velmi lákavá. Jen účast místních nebyla moc velká.

15. 3. 2014 se bude pořádat „Jarní blešák“. *Přijďte prodat nebo nakoupit.*

Těší se a hodně zdraví, pohody a lásky v novém roce 2014 přejí členové sociální komise.

Alena Bednaříková

SENIORI KONTRA VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Pro většinu seniorů je výraz „počítač“ hodně vzdálen. Má před ním respekt. Ještě tak nakouknout přes rameno tomu, co to umí a něco přečíst. Pak ťukne náhodou prstem někde po klávesnici a ON začne česky někdy i anglicky psát cosi a senior má problém. Co s NÍM?

My jsme na něj šli od lesa. Osm dobrovolníků usedlo po letech do školních lavic zdejší základní školy. Do třídy výpočetní techniky!!!!

Po deset týdnů jsme se snažili dostat do hlavy anglické výrazy. Pak kdy kliknout a kde kliknout. Nejednou monitor zčernal (asi strachy). A my chvílemi bledli a hned zas rudli. Potom přišlo vyhledávání na netu, první emaily, tvoření souborů atd. V úterý 14. května nastala poslední hodina. Opakování. A pak i vysvědčení. Jak jsme si oddechli. Ale už jsme věděli, že strach či obava byly zbytečné. Byl to strach z neznámého PC.

Co zbývá dodat? Nebojte se počítače.

Velké poděkování tehdejší ředitelce ZŠ a MŠ v Horní Moštěnici paní Mgr. Marii

Uhlířové a naší třídní paní Mgr. Petře Mraznicové. Děkujeme za pochopení a hlavně trpělivost.

Co dodat podruhé?

Po dohodě s novým panem ředitelem ZŠ a MŠ Mgr. Liborem Kubíkem a panem starostou ing. Vladimírem Martínkem o pokračování výuky na PC pro seniory mohou nastoupit noví žáci senioři. Kdo? Třeba VY!!

Zdraví a hodně radosti při objevování počítače přeje sociální komise.

Alena Bednaříková

POSEZENÍ S CIMBÁLOVOU MUZIKOU

Letošní předvánoční posezení v kulturním domě proběhlo o něco dříve než obvykle. Z důvodu pracovní zaneprázdněnosti hudebníků Primáše se příznivci cimbálové muziky sešli již 6. prosince. Kulturní dům byl vánočně vyzdobený, děti ze základní školy tradičně nachystaly nádherné svícny a napekly voňavé cukroví. O tom, že všem chutnalo, svědčily prázdné talířky, které zůstaly na stolech. Svícny přítomní návštěvníci „chránili“ již od začátku, protože po skončení si je mohli odnést domů.

I když zbylo do Vánoc ještě spousta času, všichni si odnášeli kousek té vánoční atmosféry domů a věříme, že si ji uchovali po celou dobu adventního času.

Ing. Marta Oštrčilová

RYBÁŘI PRO MLÁDEŽ I POKROČILÉ

O tom, že jsou moštěnští rybáři nápadití a pracovití, svědčí skutečnost, že pro mládež i dospělé nasvítí pro večerní bruslení rybník pomocí halogenových světel.

Výkopové práce pro štožár k osvětlení již byly provedeny a následující betonáž včetně elektroinstalace a zasypání bude zvládnuta do 20. 12. 2013.

Nezbývá než věřit, že rybník zamrzne na dostatečnou tloušťku ledu, aby si všichni mohli zabruslit a trávit příjemně volný čas.

Ing. František Fešar

RADY ZAHRÁDKÁŘŮM

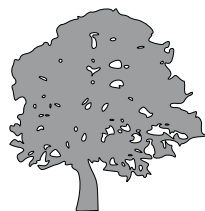
Angrešt na zahrádce

Angrešt neboli srstka patří k oblíbeným druhům ovoce v domácích zahrádkách. Angrešt je bohatý na křemík (zajišťuje pevnost a pružnost tkání, zbavuje tělo těžkých kovů) a vlákninu (čistí střeva). Dužina angreštu obsahuje mnoho provitaminu A, pyridoxin, biotin a především vitamin C, který je dobrý pro imunitní systém, činnost mozku a nervů.

Svůj největší rozmach zažil angrešt v Anglii koncem 18. století. Pohromou pro jeho pěstování byla kolem roku 1900 houbová choroba tehdy nazývaná americké padlí angreštové. Rychle se začaly vyrábět přípravky pro chemickou ochranu a odrůdy náchylné na padlí se přestaly pěstovat. Tato událost se opět opakovala téměř za 100 let. Tentokrát to bylo hlavně tím, že se přestalo topit uhlím a v našem prostředí chybí síra. Dnes není situace tak složitá, k ochraně proti hnědému padlí je možno použít přípravků Discus, ovšem maximálně 3x v průběhu vegetace. Důležitá jsou preventivní opatření, vzdušnost koruny, vyrovnaná výživa. Při výběru angreštu upřednostňujeme odrůdy odolné proti hnědému padlí angreštu.

Jako první začali roubovat angrešt na meruzalku zahradníci v Čechách kolem roku 1850. Angrešt se pěstuje ve tvaru pravokohenného keře, stromku nebo naštěpovaný na meruzalku zlatou. Nejlépe se mu daří na stanovišti s průměrnou roční teplotou 7 – 9 °C. Nesnáší sucho nebo zamokření. Dobře snáší mírné zastínění. Angrešt je o něco náročnější na půdu a živiny než rybíz. Vysazujeme ho na otevřenějších stanovištích s mírným průvanem. Vždy je vhodnější podzimní výsadba. Stromky angreštu vysazujeme ke kůlu. Úvazek musí být vždy v korunce, aby nemohl sjet po kmínku dolů a stromek se zlomit. U bujnějších odrůd je možné použít 3 kůly a nahoře je propojit laťkami. Tak vznikne trojúhelník, který zabrání ukroucení korunky při silném větru. První dva roky po výsadbě zkracujeme výhony na jaře na 2 – 3 pupeny. Z nových výhonů vybereme 4 – 5 jako základ koruny. V druhém roce je zkrátíme o 1/4 až 1/3. Odrůdy se vzpřímeným růstem řežeme na venkovní očko s převislým růstem na vnitřní očko. Ve třetím roce odstraníme před jarem řezem všechny zahušťující výhony. Po čtyřech až šesti letech obměňujeme hlavní větve za mladší. Přestárlé větve zkrátíme co nejlouběji na náhradní výhon. Správně tvarovaný stromek musí být při sklizni dobře přístupný i uvnitř koruny. V keři by neměly být výhony starší jak 5leté. Pokud se koncem léta objeví na vrcholcích výhonů padlí, tak je odštíhneme. Životnost keřů je přibližně 20 let a stromků 10 let.

Angrešt je rostlina mělko kořenící, proto nesnáší žádné zaplevelení. Velmi prospěšná je doplňková závlaha. Z umělých hnojiv

nejlépe vyhovuje Cererit. Velmi důležité je přihnojení kompostem nebo uleženým hnojem.

Z velké řady odrůd odolných proti napadení hnědým padlím angreštu je možné vybrat některou z těchto:

Prima – středně raná odrůda se zraje na přelomu června a července. Plod je středně velký, elipsovitého tvaru. Slupka je středně tlustá, světle zelené až žlutozelené barvy

Karmen – středně raná až pozdní odrůda se zraje začátkem července. Plod je středně velký, kulovitě až oválného tvaru. Slupka středně tlustá, na povrchu slabě ochmýřena.

Dagmar – raná až středně raná odrůda se zraje koncem června. Plod je středně velký až velký, elipsovitého tvaru s tenkou žlutou slupkou.

Alan – raná až středně raná odrůda se zraje na konci června. Plod je středně velký až velký, kulovitě tvaru. Slupka je středně tlustá, slabě ochmýřena a má karmínově červenou barvu.

Rukověť zahrádkáře

ZE ŽIVOTA KLUBU PRO STARŠÍ A POKROČILÉ V HORNÍ MOŠTĚNICI

Po školních prázdninách se první posezení klubu uskutečnilo 16. 9. 2013 pod názvem „Zářijová veselice“. Úvodem přišly do sálu seniorky převlečené za uklízečky z úklidové firmy a za zpěvu prováděly úklid. Po jeho ukončení si svlékly zástěry a v převleku „Poupat“ předvedly cvičební sestavu, která byla odměněna potleskem v rytmu hudby.

Další posezení bylo uskutečněno 16. 10. 2013 s názvem „Říjnové posezení“ a s výzdobou, připomínající vinobraní. Po přivítání přítomných čtyř seniorky, v krásných krojích, nabízely v sále ochutnávku vín. Dále se ostatní seniorky představily v moderní sestavě černobílých tanečnic. Vystoupení krojovaných i černobílých tanečnic se přítomným líbilo.

V měsíci listopadu se sešel klub 13. 11. 2013 na „Podzimním posezení“. Úvodní scénkou „Jak jde čas“ představily seniorky celý běh života, v převlecích miminka, malého děvčátka, školačky, pubertáčky, sekretářky, maminky na mateřské

dovolené, babičky, dědečka a štařenky. Vystoupení bylo vtipné a všem se líbilo.

Poslední posezení v tomto roce, pod názvem „Mikulášské posezení“, se uskutečnilo 4. 12. 2013 a neslo se v duchu vánočním. Úvodem posezení vystoupila skupina mladých hudebníků „Four roses“ /Čtyři růže/. Jejich vystoupení se líbilo a bylo odměněno potleskem. Za čerty převlečené seniorky předvedly v sále čertovský tanec a pak se uchýlily do pekelného koutku. Do sálu přišel Mikuláš s anděly, přivítal přítomné a vyzval je ke zpěvu vánočních koled. Následně byli všichni přítomní obdarováni vánočním balíčkem. Program dále pokračoval tancem za doprovodu našich hudebníků, p. Gaďurka a p. Caletky.

Na závěr roku musím poděkovat všem pořadatelkám, které se podílí na organizaci posezení, Obecnímu úřadu Horní Moštěnice za podporu a poskytnutí kulturního domu a Hanácké kyselce za poskytnutí minerální vody.

Všechna naše setkání byla hojně navštěvována, seniorům se líbila, je však nutno říci, že přítomní byli i z okolních vesnic a blízkého Přerova. Naším přáním je, aby v příštím roce byl sál naplněn hlavně seniorsky z Horní Moštěnice, vždyť posezení organizujeme hlavně pro ně.

Příští posezení se koná 22. ledna 2014 v 15,00 hod. v kulturním domě v Horní Moštěnici.

*za Klub pro starší a pokročilé Horní Moštěnice
Věra Minaříková*

SUPER!

Co že je super? No přece, že budeme platit u nás v Horní Moštěnici v roce 2014 méně za svoz odpadků. Můžeme tak jít s dětmi na zmrzlinu, koupit si navíc pivo nebo jít do kina. Jsem ráda, že někdo poradil, jak to udělat, aby každý z nás ušetřil.

Tyto rady miluji. Z mého pohledu to vypadá jednoduše. Obec rozdala žluté pytle na plasty, rozvezla kontejnery na bio odpad, otevřela sběrný dvůr a řekla nám, co máme dělat. A vítr v penězence se tak zmenšil. Určitě za tím stálo hodně práce, zjišťování možností, zařizování. A jak je vidět, všem se nám to vyplatí. Díky za to.

Další radu mi dal kamarád. Řekl: „Hele, víš o tom, že společnost, která ti umožňuje příjem internetu, má vylepšené zařízení? A že díky tomu to pro tebe znamená úsporu 150 Kč měsíčně?“ No, koukala jsem na něho jak tele na nová vrata. Při nejbližší příležitosti jsem došla do kanceláře této společnosti a tam mi kamarádovu informaci potvrdili. A jaké

bylo mé překvapení, když jsem zjistila, že už 2 měsíce platím o 150 korun víc! Kdybych tuto informaci od přítele neměla, tak bych přišla o víc než jen o 300 Kč. K dnešnímu dni alespoň o dvě plné nádrže benzínu.

Co říci o těchto dvou případech? Jen to, že jsem moc ráda, že někdo sleduje možnosti kde ušetřit a zdarma poradí. Informace tohoto typu určitě potěší každého. V silách nikoho z nás není schopnost sledovat vše, co se kolem nás děje. Kde máme možnost ušetřit, na co si dát pozor, abychom o své peníze nepřišli.

Rozhodla jsem se, že pár tipů z finančního světa dám i do našeho zpravodaje. Uveřejním informace a náměty, jak nakládat se svými penězi co nejlépe. Zjistíte, co děláte s penězi správně, kde můžete o peníze přicházet a co by se dalo vylepšit. Dozvíte se, jak si sami můžete sestavit vlastní finanční plán a aktivně tak řídit svoji finanční budoucnost.

Zvažte, kolik času strávíte vyděláváním peněz v zaměstnání nebo kolik energie věnujete podnikání. Peníze jsou primárním zhmotněním našeho pracovního úsilí a určitě se vyplácí věnovat jim péči.

Další tipy a rady naleznete zde: www.jitkanovodomska.cz

Ing. Jitka Novodomská

CHOVATELÉ HODNOTÍ ROK 2013

S blížícím se koncem kalendářního roku přichází hodnocení činnosti zájmových organizací za uplynulé období. Stejně tak je tomu i u chovatelů MO ČSCH. Při bilancování celoroční práce mohou být chovatelé spokojeni.

Ve svých chovech se jim podařilo odbornou péčí zkvalitnit základní chovný materiál. Také odchov mláďat byl v průběhu letošního roku bezproblémový v sekci králíků, holubů, drůbeže, exotického ptactva i ušlechtilých morčat. Všechny tyto výsledky bylo plně využito při obesílání výstav různých typů.

Jedním z prvních úkolů pro MO ČSCH je prezentace v obci, proto jsme se opět stali spolupořadateli akce „Vítání jara a ozvěny Velikonoc“ v kulturním domě a při hodových slavnostech v zámecké zahradě jsme připravili tradiční ukázkou z našich chovů pro děti i dospělé.

Hlavní činnost všech chovatelů byla v letošním roce zaměřena na přípravu uspořádání místní výstavy. Tato se uskutečnila 7. - 8. 9. 2013 v zámecké zahradě. Vystavovalo 23 chovatelů okresů Přerov a Kroměříž. Průvodcem po výstavě byl přehledný a vkusný katalog.

Naši chovatelé získali na místní výstavě tato ocenění:

- př. Kubík Sl. čestná cena za nejlepší kolekci holubů,
- př. Spáčil J. čestná cena za nejlepší kolekci králíků Belgických obrů,
- př. Štievko J. čestná cena za nejlepšího jednotlivce králíka Francouzský beran.

Uspořádání i průběh výstavy byl velmi kladně oceněn jak odbornými posuzovateli, tak zástupci OV ČSCH Přerov.

Touto výstavou se rozšířila spolupráce s dalšími místními organizacemi v okrese Přerov

a Kroměříž, veřejnost byla širěji seznámena s prací našich chovatelů a do našich řad se přihlásili 3 noví členové.

Ještě jednou touto cestou děkujeme všem sponzorům, členům čestného výstavního výboru, OÚ Horní Moštěnice a v neposlední řadě i rodinným příslušníkům za podporu, pomoc, finanční a další příspěvky při organizování této náročné akce.

Naši chovatelé v průběhu letošního roku vystavovali na výstavách:

květen - místní výstava v Bochoři - čestná cena př. Kubík Sl.,

srpen - okresní výstava v Malhoticích - vystavováno 20 ks zvířat,

- místní výstava v Pravčicích - čestná cena př. Kubík Sl., Spáčil J., Štievko J.,

září - místní výstava v Želaticích - čestná cena př. Kubík Sl., Štievko J.,

listopad - moravsko-slezská výstava v Přerově - čestná cena př. Kubík Sl.

Mladá úspěšná chovatelka dlouhosrstých morčat př. Vidláková Klárka vystavovala v průběhu letošního roku:

Přerov - obhájila 1. místo z roku 2012 z 200 přítomných chovatelů,

Pardubice - získala 3. cenu,

Olomouc - 1. místo SKINNY OGGIE - 96 bodů,

DAJANA ARTEMIS - 95,5 bodů.

Každý rok místní organizace uspořádá 1 - 2 tematické zájezdy. Na 16. 11. 2013 byl připraven a zrealizován zájezd na Celostátní výstavu drobného zvířectva v Lysé nad Labem.

Zde naše chovatele čekal překvapující výsledek. V silné celostátní konkurenci získal př. J. Spáčil ta nejvyšší ocenění:

Mistr České republiky pro rok 2013

Šampion České republiky pro rok 2013 za svou špičkovou kolekci králíků Belgických obrů

Úspěchy letošního roku jsou silnou motivací pro práci v novém roce.

Závěrem přejeme všem příznivcům naší místní organizace i ostatním spoluobčanům příjemně prožít blížících se Vánoc, zdraví, pohodu v osobním i pracovním životě v roce 2014.

Na shledanou na akcích MO ČSCH se těší chovatelé z Horní Moštěnice.

*Za MO ČSCH
Pavla Brázdová*

Vážení spoluobčané
tímto Vám dáváme na vědomí, že se dne
8. 3. 2014 od 8:00 hodin v naší obci uskuteční

VODĚNÍ MEDVĚDA

Letos se skupina dobrovolníků z řad občanů opět rozhodla v pokračování v naší obci již dávno zapomenuté tradice, a proto vězte, že v tento den u Vás zazvoníme a před domem zazpíváme a zatančíme. Za to požadujeme jen dobrou náladu a něco dobrého na zub.

Sraz všech masek, které mají zájem jít v průvodu, je v 7:45 hodin u Myslivny na ul. Záměstí.

Zachraňujeme životy...

Od 1.1. 2014 oddlužujeme i OSVČ!

STOP EXEKUCÍM, DLUHŮM

oddlužením!

Přerov budova Pegas naproti nádraží

PROČ PLATÍTE SVÉ DLUHY, KDYŽ JSTE V ÚPADKU

Konzultace ZDARMA 777 442 449

Katarína Vaňková, DiS.

OTEVÍRACÍ DOBA KNIHOVNY HORNÍ MOŠTĚNICE

tel.: 581 224 145

Pondělí a čtvrtek

13.00 – 17.00

PRACOVNÍ DOBA POŠTY HORNÍ MOŠTĚNICE

tel.: 581 224 134

Pondělí, středa

8.00 – 11.00 14.30 – 17.00

Úterý, čtvrtek, pátek

8.00 – 11.00 13.30 – 16.00

ÚŘEDNÍ HODINY OBECNÍHO ÚŘADU

tel.: 581 224 122

Pondělí, středa

7.00 – 17.00

Úterý, čtvrtek, pátek

7.00 – 14.30

VETERINÁRNÍ OŠETŘOVNA HORNÍ MOŠTĚNICE

MVDr. Daniel Lang, tel. 581 224 810, 602 788 306

Pondělí

9.00 - 12.00

13.00 - 15.00

Úterý

9.00 - 12.00

13.00 - 17.00

Středa

9.00 - 12.00

13.00 - 15.00

Čtvrtek

9.00 - 12.00

13.00 - 17.00

Pátek

9.00 - 12.00

Sobota

8.00 - 9.00

PRAKTICKÝ ZUBNÍ LÉKAŘ HORNÍ MOŠTĚNICE

MUDr. Jitka Doleželová, tel. 581 224 292

Pondělí

7.00 - 18.00

Úterý

7.00 - 15.30

Středa

10.30 - 18.00

Čtvrtek

7.00 - 15.30

*Polední přestávka je každý den v době 12.00 – 12.30.***OBVODNÍ ZDRAVOTNÍ STŘEDISKO:**

MUDr. Radoslav Špalek

581 224 124

MUDr. Jitka Kleinerová

739 012 729

Pondělí

7.00 - 11.00

Úterý

14.00 - 18.00

Středa

7.00 - 12.00

Čtvrtek

12.30 - 15.00

Pátek

7.00 - 12.00

pondělí, středa,

7.00 - 9.00

čtvrtek, pátek

7.00 - 9.00

úterý

9.00 - 11.00

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V měsíci lednu se významného životního jubilea dožívají:

Ludmila Filipová
Marie Hanzlová
Věra Chlivéniová
Alena Jandová
Jiří Kaďorek
Ludmila Kotůlková
Milan Lakomý
Emil Mojdl

V měsíci únoru se významného životního jubilea dožívají:

Josef Hrubý
Drahomíra Rygalová

V měsíci březnu se významného životního jubilea dožívají:

Anna Bartíková
Miroslav Dembický
Vlastimil Fikr
Jiří Knápek
Jaromír Lenhart
František Ostrčil
Miroslava Šmudlová
Marie Špalková
Vladimír Velím
Naděžda Vinklárková

Všem jubilantům přejeme do dalších let hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti.

Opustili nás (říjen – prosinec):

Miloslav Růžička
František Navrátil
Miloslav Neradil
Daniela Houžvová

Kolik nás přibýlo (červenec – prosinec)

Nina Fiurášková
Adam Čech
Nela Dosedlová
Emma Rytířová

Vážení rodiče, vítáme Vaše dítětko a přejeme jemu i Vám mnoho radosti a společného štěstí.

KULTURA

Leden:

18. 1. *Myslivecký ples*
22. 1. *klub pro starší a pokročilé*

Únor:

1. 2. *ples SDH*
8. 2. *ples ČZS*
15. 2. *zabijačkové hody*
19. 2. *klub pro starší a pokročilé*
21. 2. *obecní ples*

Březen:

1. 3. *Šibřinky*
8. 3. *Vodění medvěda*
9. 3. *Dětské šibřinky*
12. 3. *klub pro starší a pokročilé*
15. 3. *Bleší trh*
22. 3. *Josefovský ples*

Program kina – začátky představení vždy v 17.30 hod, vstupné 40,- Kč

10. 1. *Šmoulové 2*

ZADÁNO PRO ŽENY

KRÁLÍK BYLINKÁŘ

2 králíčí stehna, 2 silnější plátky špeku, 2 zarovnané lžíce másla v tuhém stavu, 2 vrchovaté lžíce nadrobno nakrájených lístků libečku a petržele, mezi prsty špetka muškátového květu v prášku, sůl, 150 ml vývaru nebo vody

- stehna opláchneme, osušíme a místy prošpikujeme na úzké a delší špalíčky nakrájenou slaninou,
- do stehen vetřeme sůl a muškátový květ,
- v kastrolu na rozehřátém másle orestujeme zbývající špalíčky slaniny, až zesklouví, stáhneme z ohně a necháme vychladnout,
- poté přidáme nakrájené bylinky, promícháme, vložíme ochucená stehna a pořádně je v sosíku obalíme,
- takto připravené maso přiklopíme poklicí a uložíme do druhého dne do lednice,
- rozehřejeme si troubu, kastról s masem dáme na sporák, necháme rozehřát tuk a na nejvyšším stupni maso prudce po všech stranách opečeme,
- podlijeme cca 100 ml tekutiny, přiklopíme poklicí a pečeme přibližně 45 - 50 minut,
- 10 minut před koncem poklicí odstraníme a dopečeme, během pečení přeléváme šťávou a doléváme vývarem nebo vodou,
- podáváme s bramborem nebo s bramborovou kaší.

TVAROHOVÝ MOUČNÍK KE KÁVĚ

Těsto: 2 celá vejce, 1 hrnek cukru krupice, 1/2 hrnku oleje, 2 hrnky hladké mouky, 1 prá-

šek do pečiva, 1 vanilkový cukr, 1 hrnek mléka, kakao, 2 lžičky rozpustné kávy

Krém: 1/2 l mléka, 2 vanilkové pudinky, cukr podle chuti, 2 tvarohy (vaničky), rum podle chuti, 1/2 másla

Poleva: 2 zakysané smetany, 1 čokoláda na vaření

- těsto: vše smícháme dohromady, plech vymažeme a vysypeme, vylijeme polovinu těsta, do druhé půlky dáme kakao a kávu a nalijeme na světlé těsto a pečeme při 180 - 200 °C asi 15 - 20 minut
- krém: v mléce uvaříme pudink, hned do horkého zašleháme máslo a poté přidáme oba tvarohy a rum a ještě našleháme,
- krém nanese na vychladlé těsto, uhladíme a nakonec dáme polevu – rozpustíme si čokoládu a pak do ní vmícháme zakysanou smetanu,
- dáme vychladit do lednice a podáváme s kafíčkem.

KUŘECÍ COPÁNKY

kuřecí prsní řízky, oblíbené koření, olej, sůl, cibule, anglická slanina

- den předem si tenké řízky naložíme do směsi oleje a oblíbeného koření, aby nebyly suché
- v den přípravy řízky nakrájíme na co nejdelsí proužky a vždy ze tří upleteme copánek
- k jednomu z těch tří proužků přichytíme proužek anglické a copánky si na začátku i konci upevníme párátkem,
- uložíme je do vymazaného pekáčku na vrstvu cibule a upečeme
- podáváme s bramborem a zeleninovým salátem

V TIPY

„Aleši, přiznej se, kdo za tebe udělal ten domácí úkol?“

„Ani nevím, paní učitelko, včera jsem přišel domů tak unavený, že jsem šel hned spát.“

„Jak se má váš pes?“ ptá se fotbalista rozhodčího po fotbalovém zápase. „Jaký pes?“

„Já žádného nemám!“ nechápe rozhodčí. „To je divný, slepý jste a psa nemáte...“

OMYLY ZNÁMÉ A NEZNÁMÉ

Největší gotická katedrála

Není to ani Chrám Svatého Víta v Praze ani Notre Dame v Paříži. Největší gotická katedrála stojí v Kolíně nad Rýnem, výška klenby dosahuje 43 metrů a věže se pnou do výšky 157 metrů. Moc ovšem nechybělo a kolínská katedrála by byla na druhém místě. Nedaleko Paříže, v Beauvais, bylo započato s ještě větší katedrálou, která se měla stát pýchou křesťanského světa. Během stavby se, bohužel, několikrát zřítily a práce byly zastaveny. Ale výška klenby hlavní lodi této zříceniny dosahuje 48 metrů, tedy o 5 metrů víc než v Kolíně nad Rýnem.

ZRNKA MOUDROSTI NA ZÁVĚR:

Z mládí se nesmí dělat zásluha. Člověk není ve stáří moudřejší, jen opatrnější.

Hemingway

PŘEHLED AUTOBUSOVÝCH SPOJŮ

Autobus: Horní Moštěnice, Jednota - Přerov, aut. st.

Beňov, jede:	P	P	PN	P,S	P,š	P,S	P	N	P
Přerov	5.20	6.25	10.00	12,35	13.55	14.50	16.00	16.40	17.30
H. Moštěnice	5.30	6.35	10.10	12,45	14.07	15.01	16.11	16.49	17.38
	N	P	PN						
	18.30	18.45	22.30						
	18.40	18.55	22.39						

Kostelec, jede:	P	P	S,N	S,N	P	P,š	S,N	P
Přerov	5.30	6.25	6.30	9.30	10.00	12.55	14.40	14.45
H. Moštěnice	5.40	6.33	6.41	9.41	10.12	13.02	14.50	14.56
	P,š	P	P	S,N	P			
	15.55	16.00	18.25	18.30	20.00	22.30		
	16.08	16.12	18.35	18.40	20.10	22.40		

Zlín, jede:

Přerov	8.00	12.00	14.00	17.10
H. Moštěnice	8.08	12.08	14.10	17.18

PŘEHLED VLAKOVÝCH SPOJŮ

Přerov - Horní Moštěnice

	P,S	N	P	P				P
Přerov	4.46	5.37	5.44	6.44	7.44	9.44	11.44	12.44
H. Moštěnice	4.50	5.41	5.48	6.48	7.48	9.48	11.48	12.48
		P		P				
	13.44	14.44	15.44	16.44	17.44	19.09	22.29	
	13.48	14.48	15.48	16.48	17.48	19.13	22.33	

P – pracovní dny, 1 – pondělí, 2 – úterý, 3 – středa, 4 – čtvrtek, 5 – pátek,
 S – sobota, N – neděle, svátky, š – školní rok, (bez záruky)

INFORMACE OBČANŮM:

Webové stránky obce Horní Moštěnice umožňují zasílání aktuálních informací na vaši e-mailovou adresu. Pokud o tuto službu máte zájem, můžete se zaregistrovat na www.hornimosthenice.cz odkaz aktuality. Tato služba je poskytována zdarma.

Chcete přijímat aktuální zprávy?

Vydává Obec Horní Moštěnice – adresa redakce: OÚ Horní Moštěnice,
Dr. A. Stojana 41, Horní Moštěnice 751 17, IČO 00301264
e-mail: ouhornimosthenice@cbox.cz , velimmi@volny.cz
www.hornimosthenice.cz

Redakční tým: Ing. Marta Ostrčilová, Ing. Michal Velím.
Korektura: Mgr. Jiřina Ostrčilová
Vychází čtyřikrát ročně – náklad 600 výtisků.
Zaregistrováno pod číslem MK E-12659.
Ročník XIII, číslo 1/2014. Horní Moštěnice, leden 2014.
Tisk: Tiskárna KATOS s.r.o., provozovna Horní Moštěnice

UPOZORNĚNÍ:
UZAVÍRKA PŘIJÍMÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ DO PŘÍŠTÍHO ČÍSLA
MOŠTĚNSKÉHO ZPRAVODAJE JE 14. 3. 2014.